

EL DESIG D'UNS JOVES AMANTS

Rosa dels vents
Part pràctica (annex)

**ADAPTACIÓ DEL SEGON ACTE
DE ROMEU I JULIETA
(ANNEX)**

PRÒLEG

(Entra el cor)

Cor

El desig dels amants pot acabar en mort,
i el cert és que ambdós es juguen la vida;
tanmateix la passió els ha de donar sort,
doncs els envolta ràbia maleïda.
Els joves ara ja es poden estimar,
però sempre sota l'atenta mirada
de tots aquells enemics que els fan jurar
que no passa res abans de l'albada.
Romeu no té gens fàcil veure-la així,
ni tan sols a cau d'orella li pot dir
el perquè del seu despertar pel matí
i l'anhel també de veure-la dormir.
Però amb la gran ajuda de l'amor i el temps
es prepararan pels més durs contratemps.

(Surt)

L'antic desig jeu ara en llit de mort,
i el jove afecte aspira a ser-ne hereu;
l'amor que per aquella hauria mort,
l'oblida per Julieta, el bon Romeu.
Ell, que ara és estimat, torna a estimar,
tots dos sota l'encís de la mirada,
però ell per l'enemiga ha de penar
i ella salvar de l'ham tan lleu carnada.
Com a enemic, ell no ho té gens planer
per xiuxiuar-li els vots d'enamorat,
i ella, amb igual delit, veu de mal fer
trobar-se en cap indret amb l'estimat:
però els don força la passió i el temps
per calmar amb extrem goig els mals extrems.

ESCENA I

Arran de la paret del jardí dels Capulet.

(Entra Romeu)

Romeu

Aquí, prop de Julieta, és on haig d'estar.
No ho hauria de fer però no em queda més remei.

S'enfila per la paret, i salta dins el jardí.

(Entren Benvolio i Mercutio)

Benvolio

Romeu! Eh, cosí!

Mercutio

Ni ho intentis, que si no m'equivoco,
ja fa estona que deu ser al llit.

Benvolio

L'he vist saltar la paret d'aquest jardí.
Crida'l, si us plau, Mercutio.

Mercutio

Sí amic, ara ho faig.
Romeu! Que ets boig?
Tan sols en sentir-te respirar estarem tranquils:
dóna alguna senyal i en tindrem prou.
Només crida "Ah!" o, "Ei!",
però parla i digues alguna paraula,
xiuxieuja el teu nom, i sobrenom si pots,
que amb un mínim gest vingut de tu
ja podrem respirar més calmats.
No em sent, sembla que no es mou
ni tampoc dona senyals de vida.
Romeu, escolta'm bé:
et juro pels ulls de Rosalia, pels llavis,
pels seus cabells suaus, per la seva pell blanca,
així com tot el que en fa d'ella una dona,
que, si et plau, apareguis davant nostre ara.

Benvolio

Vigila que, si et sent, s'enfadarà.

Mercutio

No, i ara! El que el faria enfadar
és veure la seva estimada demanar
l'amor d'una altre. Així com haver

Romeu

On haig d'anar, si el cor el tinc aquí?
Enrere, tros de terra, on hi ha el teu centre.

Benvolio

Romeu! Cosí Romeu!

Mercutio

Té tant de seny que, si no vaig errat,
ja deu ser al llit.

Benvolio

Ha saltat la paret d'aquest jardí.
Crida'l, Mercutio.

Mercutio

Sí, el conjuraré.
Romeu! Passió! Follia! Rauxa! Amor!
Compareix sota forma de sospir:
digues tan sols un vers, i en tindré prou.
Crida tan sols "Ai las!", o "Amor" i "Ardor",
dóna a comare Venus un mot dolç,
i un sobrenom al seu hereu, el cec
Abram Cupido, tirador certer
amb aquell rei Cofètua i la captaire!
No em sent, no es mou, no don senyals de vida:
el mico és mort, i l'haig de conjurar.
Et conjuro pels ulls de Rosalia,
pel seu front i els seus llavis escarlata,
pels seus peus i les cuixes tremoloses
i tots aquests dominis adjacents,
que ens compareguis sota el teu tirat!

Benvolio

Doncs si et sent, el faràs enfurismar.

Mercutio

No, i ara! El que el faria enfurismar
és veure alçar-se un altre esperit dret
al mig del cercle màgic de l'amada,

de viure en aquesta situació tota la vida.
Això sí que li faria ràbia. El que dic
és sincer i honest, i en nom de Rosalia
prego que Romeu parli amb nosaltres.

Benvolio

Es deu haver amagat entre aquests arbres,
perquè amb la boira de la nit passa despercebut.
En definitiva, al seu amor cec li convé la foscor.

Mercutio

Sí, i tant cec que impedeix que es vegin!
Ara deu estar ajagut sota una figuera,
tot somiant que Julieta és el fruit
que va madurant fins a fer-se figa.
Oh, Romeu! Si ella fos una fruita ben feta,
ja t'agradaria ser-ne una altra de ben sucosa!
Bé, bona nit, amic. Me'n vaig al llit,
que a aquestes hores ja deu ser massa fred.
Véns, doncs, Benvolio?

Benvolio

Anem-hi, perquè és inútil estar buscant
a aquell qui no vol que el trobem.

(Surten)

fins que ella el conjurés a abaixar el cap.
Això faria ràbia. El meu conjur
és just i honest, i en nom de Rosalia
només l'invoco perquè aquí se'ns dreci.

Benvolio

Es deu haver amagat entre aquests arbres,
per acoblar-se amb la boirosa nit:
al seu amor, tan cec, li escau la fosca.

Mercutio

Si és cec, l'amor, no encertarà el fitó.
Ara deu seure sota una figuera
somiant que l'amada és aquell fruit
que elles, de baix en baix, en diuen figa.
Oh, Romeu, si ella fos una dallonses
oberta, i tu una pera ben sucosa!
Doncs, bona nit, Romeu: me'n vaig al llit,
que el catre de campanya és massa fred:
anem-hi, doncs?

Benvolio

Anem-hi, que és en va
que busquem qui es desviu perquè no el trobin.

ESCENA II

Jardí dels Capulet.

(Entra Romeu)

Romeu

Per sort no m'he fet cap ferida.
(Apareix Julieta a la finestra)
Silenci! Brilla una llum?
Tan de bo fos Julieta pensant en mi
i sortís a veure'm aquí on sóc ara,
sota la foscor de la nit i el fred
que no m'han fet pas quedar-me a casa.
Em té enamorat i jo en semblo esclau.
Ella, tan maca i jove, podria fins i tot despuntar
més que la lluna i les estrelles del cel.
Oh, Julieta! Oh, amor meu!
Ai si sortissis a veure'm!
Parla'm, si vols, amb la mirada.
Sense dir-me res, ni un mot.
Però el que sí que vull és veure't.
Surt al balcó, que jo et rebré ben feliç!
Estarem els dos sols, i ens tindrem l'un a l'altre.
Va, bonica, no em facis esperar més!
Es mou? S'acosta?
Puc distingir la seva silueta,
perfecta, petita, pura,
que tot ho deixa tan en ridícul,
que ningú s'hi pot assemblar.
Ara repenja la mà a la galta.
Ai, si jo pogués tocar aquesta mà!
I la seva galta!

Julieta

Pobre de mi!

Romeu

Ets tu?
Amb la foscor no et puc distingir,
però la teva dolça veu et delata.
Torna a parlar, si et plau!
Tot el que diguis serà música per mi,
serà un cant celestial incapaç d'ignorar.
I tu, em podràs reconèixer a mi?
Diguem que si, sinó moro!

Julieta

Romeu, per què has de ser un Montagut?

Romeu

Del mal se'n riu qui no ha rebut ferides.
(Apareix Julieta a la finestra)
Xit! Quina llum despunta a la finestra?
És el llevat, això, i Julieta el sol.
Surt sol, i mata l'envejosa lluna,
que es fon de dol, veient la seva verge
molt més bonica que ella, de bon tros.
No li siguis donzella, si et té enveja;
la vesta virginal és verda i pàl·lida
com escau a les boges. No a tu: treute-la.
Oh, és la meva dama, el meu amor!
Ah, si ella ho sabés!
Parla, però sense dir-me res: què hi fa?
L'ull enraona, i jo li respondré.
Massa gosat, no és pas a mi que parla:
dos dels estels més bells de tot el cel,
enfeinats, han pregat els seus dos ulls
que brillin al seu lloc, fins que ells hi tornin.
Si els seus ulls són allà, i ells al seu front?
La seva llum els avergonyiria
com el sol el llantió; els seus ulls al cel
aclaririen l'aire amb tant delit
que els ocells cantarien en la nit.
I ara repenja la galta a la mà.
Ah, si jo fos el guant d'aquesta mà,
i li toqués la galta!

Julieta

Ai, trista!

Romeu

Parla:
Torna a parlar, àngel meu, que aquesta nit
llueixes amb tal glòria allà a l'altura
com ho fa un missatger alat del cel
als ulls meravellats d'aquells mortals
que el contemplen, tirant el cap enrere,
quan ell cavalca els núvols cançoners
per solcar l'amplitud del si de l'aire.

Julieta

Oh, Romeu! Oh, Romeu! Per què ets Romeu?

Renuncia al teu nom i no facis cas als teus pares;
o, si no ho vols així, jura'm amor per sempre
i jo deixaré de ser una Capulet.

Romeu, a part

Què faig? La segueixo escoltant, o li dic alguna cosa?

Julieta

El teu nom és el meu enemic;
tu ets tu, i no pas un Montagut.
Què és un Montagut? No és ni una mà,
ni un peu, ni un braç, ni una cara, ni cap
altre part del cos d'un ésser humà.
Tan de bo tinguessis un altre nom!
Què val un nom? Si anomenéssim diferent
la rosa, també faria olor, no? Si no et
diguessis així, guardaries els mateixos trets,
tot i que sense aquest títol. Romeu, treu-te
el nom que ja ni t'identifica i a canvi
accepta que sigui tota teva.

Romeu

Accepto el que has dit:
tan sols diguem Amor, i jo des d'ara
ja no tornaré a ser mai més Romeu.

Julieta

Qui ets tu, que ben entrada la nit
espies els meus secrets?

Romeu

Si m'haig de presentar amb un nom,
no trobo l'adient per dir-te qui sóc:
sento odi de com m'anomeno, ja que
aquest és el teu enemic, i si l'hagués
d'escriure, l'esborraria immediatament.

Julieta

Malgrat no haver escoltat massa paraules sortir
d'aquesta boca, ja reconec qui pots ser:
no ets pas tu, Romeu, un Montagut?

Romeu

Ni un ni l'altre, si aquests et desagraden.

Julieta

Digues, com has arribat fins aquí, i per què?
Aquests murs són alts i difícils d'escalar.

Renega els pares i refusa el nom;
o, si no ho vols, jura ser el meu amor
i jo ja no seré una Capulet.

Romeu, a part

L'escolto més estona, o li responc?

Julieta

De tu, només el nom m'és enemic;
tu ets tu: no ho ets pas un Montagut.
Què és un Montagut? No és mà, ni peu,
ni braç, ni cara, ni cap altre membre
d'un cos humà. Oh, sigues un altre nom!
Què val un nom? Girant el de la rosa,
faria la mateixa dolça flaire.
També Romeu, si no es digués Romeu,
servaria els encisos que ja té
sense aquest títol. Romeu, treu-te el nom,
i a canvi del que no és cap part de tu,
pren-me sencera a mi.

Romeu

I jo et prenc pel mot:
digue'm només Amor, en nou bateig,
i ja no tornaré a ser mai Romeu.

Julieta

¿Qui ets tu, que a l'empara de la nit
m'escoltes els secrets?

Romeu

Si és amb un nom,
no sé com explicar-te qui sóc jo:
el meu nom, bella santa, m'és odiós,
perquè és un enemic de tu mateixa;
si només fos escrit, l'estriparia.

Julieta

Encara no he begut ni cent paraules
d'aquests llavis, i ja en conec el so:
no ets, tu, Romeu, i doncs un Montagut?

Romeu

Cap dels dos, si cap d'ells et desagrada.

Julieta

Digues, com has entrat aquí, i per què?
Aquests murs són difícils d'escalar,

A més, si els meus pares et descobrissin,
la mort se't presentaria aviat.

Romeu

Per mi els teus pares no em són obstacle.
He aconseguit saltar amb les ales i la força
de l'amor, ja que aquest no el deté res,
i tanmateix s'atreveix a fer-ho tot.

Julieta

Però si et veuen aquí dins, et mataran.

Romeu

Renoi! Són molt més perillosos els teus ulls,
que vint espases seves: mira'm, dolça,
no m'espanta la seva enemistat.

Julieta

Per res del món voldria que et veiessin.

Romeu

Aquest lloc m'allunya dels seus ulls,
i si no m'estimes m'és igual que em vegin:
prefereixo la mort per culpa del seu odi,
que la tristesa que em provoca viure sense tu.

Julieta

Però com has arribat fins aquí?

Romeu

L'amor tan fort que sento per tu m'ha
impulsat a fer preguntes, i així, jo he seguit
els seus consells. Perquè no sóc pas mariner,
però si visquessis lluny enllà del mar, m'arriscaria
a fer el viatge que comportés trobar-te.

Julieta

La nit d'avui t'impedeix veure'm, però
et pots imaginar com tinc les galtones
de vermelles després de dir-me tot això.
I en realitat hauria de contenir-me i guardar
les formes pel tot el que t'he dit. Però tard,
ara ja és massa tard. De veritat que m'estimes?
Estic segura que em diràs que sí, i jo et creuré.
Però podries estar jurant falsament, i això em
faria molt de mal. Així doncs, Romeu, per favor,
promet-m'ho lleialment. I si creus que sóc teva
massa ràpid, optaré per una posició distant i

i aquest lloc t'és la mort, sent tu qui ets,
si cap dels meus parents t'hi descobreix.

Romeu

He saltat amb les ales de l'amor,
que l'amor no l'atura mai cap pedra,
i allò que ell pugui fer, gosa intentar-ho:
per tant, els teus parents no em són obstacle.

Julieta

Si et veuen aquí dins, et mataran.

Romeu

Per Déu, hi ha més perill en els teus ulls
que en vint espases seves: si em són dolços,
no em cal témer la seva hostilitat.

Julieta

Per res del món voldria que et trobessin.

Romeu

El mantell de la nit me'n protegeix;
però si no m'estimes, que m'hi trobin:
prefereixo morir sota el seu odi
que sobreviure sense el teu amor.

Julieta

Qui t'ha guiat fins a trobar aquest lloc?

Romeu

L'amor, que m'empenyia a preguntar.
Ell hi ha posat el consell, i jo la vista.
No sóc pilot, però si fossis lluny,
en una platja d'una mar remota,
ho arriscaria tot per semblant gènere.

Julieta

Sort que el vel de la nit em guarda el rostre,
si no, el rubor m'encendria la galta
per tot això que acabes de sentir.
Jo bé em voldria captenir, i negar
tot el que he dit. Però, adéu, compliments!
M'estimes? Sé que tu em diràs que sí,
i jo et prendré pel mot. però si ho jures,
ho pots fer en fals. I Júpiter se'n riu,
dels perjurs d'amor. Oh, dolç Romeu,
si m'estimes, declara-ho lleialment.
O si em creus massa fàcil de guanyar,

et diré que no a desgrat meu, per festejar-me.
Estic massa enamorada de tu, i em fa
por que això et faci pensar que sóc voluble,
però creu-me, de veritat, que seré més lleial
que un gos fidel obeïnt al seu amo.
M'hauria d'haver fet pregar, però ara
ja has descobert el meu secret, i això que
ha estat sense que jo me n'adonés. Et
demano si us plau que em perdonis i no em
prenguis ni prenguis l'amor d'aquesta nit
per qui no són pas ni de bon grat.

Romeu

Julieta, amor, et juro per la lluna que ara ens
protegeix i ens fa d'aixopluc aquesta nit que...

Julieta

No, no ho juris per la lluna! És inconstant,
canvia de forma i se'n va després de cada nit.
No vull que el teu amor sigui inestable com ella.

Romeu

Doncs per què ho puc jurar?

Julieta

Per res ni per ningú, simplement no juris.
O si ho vols, fes-ho per tu mateix, que ets
tot allò en què veritablement crec, i
això em fa tenir fe de tu.

Romeu

Si l'amor que tinc al meu cor...

Julieta

No, que et dic que no juris per res!
Pel bé i pel goig d'aquesta nit,
aquesta nit no és l'adequada.
Et noto impetuós, sobtat i temerari,
just com el llamp. Apa, doncs, bona nit!
I tan de bo l'estiu converteixi el nostre
amor en una flor maquíssima. Adéu i
que tinguis bona nit. Dóna repòs al cor de la
mateixa manera que faré jo. Bona nit Romeu.

Romeu

Llavors em deixes així d'insatisfet?

et faré morros i et diré que no
perquè em festegis, no per altra cosa.
De veres, Montagut, m'agrades massa,
i sé que pots tenir-me per lleugera:
però, creu-me, seré molt més lleial
que les múrries que afecten tímidesa.
Jo hauria estat esquiva, t'ho confesso,
si no haguessis sentit, d'amagat meu,
la meva gran passió; per tant, perdona'm,
i no carreguis a un amor lleuger
allò que la tenebra ha descobert.

Romeu

Et juro per la lluna beneïda
que corona d'argent aquests fruiters...

Julieta

No juris per la lluna, la inconstant,
que muda cada mes la seva esfera,
no fos que el teu amor tornés mudable.

Romeu

Doncs per què ho puc jurar?

Julieta

Per res: no juris.
O, si ho vols fer, jura per tu mateix,
que ets déu de la meva idolatria,
i jo et creuré.

Romeu

Si l'amor del meu cor...

Julieta

No, no hi tornis: encara que em fas goig,
no em fa goig fer cap tracte aquesta nit:
massa imprudent, sobtat i temerari,
com el llampec, que deixa d'existir
abans no dius "llampega!" Au, bona nit!
Potser, amb l'alè d'estiu, el brot d'amor
serà una bella flor, en un nou encontre.
Ara, adéu, bon repòs i bona nit
tingui el teu cor, com els que hi ha al meu pit!

Romeu

Em deixaràs així d'insatisfet?

Julieta

Com insatisfet? Què voldries aquesta nit?

Romeu

Intercanviar-nos amor fidel, el teu pel meu.

Julieta

El meu ja els tens, te l'he donat abans que me'l demanessis i m'hagués estimat més no fer-ho encara.

Romeu

Per què? Te'n penedeixes?

Julieta

M'agradaria treure't aquest amor perquè te n'adonessis del que val. Jo només vull que això sigui infinit i nosaltres eterns, com el mar, ample i ben profund. Espera, sento soroll a dins. Adéu, em criden, me'n haig d'anar!
(La Dida crida des de dins)
Ja vinc, Dida! Bon Romeu, estima'm. Vaig a dins, espera'm a que torni.

(Surt)

Romeu

Oh, quina nit! Quina nit més perfecta! Ara em fa por que tot això sigui un somni, i res del viscut sigui real.

(Torna Julieta, a la finestra)

Julieta

Romeu, ja me'n vaig, seré breu, Si tot el que m'has dit fins ara és veritat, i sens dubte et vols casar amb mi, fes-m'ho saber demà per algú que et vindrà a veure. Digues-li on i quan es celebrarà, i així podrem marxar junts fins la fi del món.

Dida

(Des de dins)

Julieta!

Julieta

Ja vinc, ja vinc! Però si la teva intenció

Julieta

Quina satisfacció vols tenir avui?

Romeu

L'intercanvi de vots d'amor fidel.

Julieta

T'he dat el meu abans que el demanessis: i tant de bo no ho hagués fet encara.

Romeu

Ara el retiraries? Per què, amor?

Julieta

Per ser pròdiga i dar-te'l de bell nou. I, amb tot, només desitjo el que ja tinc: el meu tresor és ample com el mar, i l'amor, tan profund; com més te'n dono més en tinc, perquè els dos són infinits. Sento soroll a dins; adéu, amor!
(La Dida crida des de dins)
Dida, ja vinc!... Dolç Montagut, estima'm. I espera't una mica, que ja torno.

Romeu

Oh, benaurada nit! Ara em fa por que, sent de nit, això no sigui un somni, massa bonic i dolç per ser real.

Julieta

Tres paraules, Romeu, i bona nit. Si aquest amor que dius és honorable, i el teu propòsit és el matrimoni, fes-me saber, demà, pel meu correu, o i quan vols que fem la cerimònia; i posaré als teus peus la meva sort i jo et seguiré a tu a la fi del món.

Dida

(Des de dins)

Senyora!

Julieta

Ja vinc!... Però si tens altra intenció,

és una altra, et demano que...

Dida

(Des de dins)

Va, Julieta!

Julieta

En res sóc aquí!

...que no t'hi esforcis i em deixis estar.

Demà t'envio algú!

Romeu

D'acord, així ho faré!

Julieta

Ara sí, bona nit!

(Surt)

Romeu

Ai de mi, què faria sense Julieta!

L'amor segueix l'amor, i se n'aparta tan ràpid
com quan els nens han d'anar a l'escola.

(Es retira. Torna Julieta, a la finestra)

Julieta

Pst, Romeu! Pst, pst!

El que donaria jo per baixar i veure't.

Si no em fes por cridar als quatre
vents el que sento, et juro que tota
la ciutat s'assabentaria del nostre amor
i em quedaria afònica d'intentar-ho.

Romeu

I jo, estimada. I et dic que seria
música ben dolça per la meva oïda.
Tan de bo els pares no empresonessin...

Julieta

Romeu!

Romeu

Digues, bonica!

Julieta

A quina hora vols que t'envii el missatger?

et prego que...

Dida

(Des de dins)

Senyora!

Julieta

De seguida!...

...que em deixis estar sola, amb el meu dol:
demà t'envio algú.

Romeu

Per la meva ànima...

Julieta

I mil cops bona nit!

Romeu

Mil cops dolenta, sense el teu delit. L'amor segueix
l'amor com fuig el nen d'anar a estudiar, i se'n separa
igual que el mateix nen a escola va.

Julieta

Pst! Romeu! Ah, qui fos un falconer
per atreure amb la veu aquest falcó!
Si no tingués la meva empresonada,
faría sorollar la cova d'Eco
fins a fer-li enronquir l'aèria veu
tot repetint el nom del meu Romeu.

Romeu

La meva ànima em crida amb el meu nom:
de nit, la veu amada és argentina
com dolcíssima música a l'orella!

Julieta

Romeu!

Romeu

Coloma meva?

Julieta

Així, ¿a quina hora t'envio el missatger?

Romeu

Cap a les nou, et va bé?

Julieta

Sí, així serà. Sembla que falti un segle!
Fins i tot he oblidat per què et cridava.

Romeu

Millor, em quedaré aquí fins que ho recordis.

Julieta

No, que així no podré fer memòria i només
recordaré com de bé em sento al teu costat.

Romeu

Jo t'ajudaré a oblidar-ho tot perquè
així pugui fer-te feliç altra vegada.

Julieta

Però, Romeu, ja gairebé és de dia
i quan surt el sol ens hem de separar.
Et vull ben lluny d'aquí i de mi,
no vull ni que et vegin ni que et trobin.

Romeu

Tan de bo pogués fer-me passar per una altra persona!

Julieta

T'acabarien descobrint igualment. Apa, bona nit.
I et dic això, perquè un acomiadament és molt
més dur. Així doncs, per separar-nos, bona nit!

(Surt)

Romeu

Que tinguis, Julieta, una molt bona nit,
i que el dolç son et sigui de bon profit.
El matí se'n riu de tot el que ha passat,
fent sortir el sol brillant amb gran esclat.
La foscor que avui ens ha permès parlar,
seguirà unint-nos per poder-nos casar.
Me'n vaig a l'església a veure el frare,
a explicar-li el succeït fins ara.

(Surt)

Romeu

Cap a les nou.

Julieta

Així ho faré: sembla que falti un segle.
Ara fins he oblidat per què et cridava.

Romeu

Deixa que em quedi aquí fins que ho recordis.

Julieta

Ho oblidaré per retenir-te amb mi,
recordant com em plau tenir-te a prop.

Romeu

Jo em quedaré per fer-te així oblidar,
oblidant que enlloc més hi hagi altra casa.

Julieta

Ja és quasi l'alba, i et voldria lluny, però no més que
l'ocellet que el nen deixa volar una mica de la mà,
com un trist presoner lligat de peus, i amb un filet de
seda el fa tornar, tot gelós de la seva llibertat.

Romeu

Pogués ser el teu ocell!

Julieta

Ah, tant de bo! Però t'ofegaria amb mil manyagues.
Dir-se adéu fa tal pena encisadora que et diré bona
nit fins a l'aurora.

Romeu

Que tinguis son als ulls i pau al pit!
Si jo fos son i pau, quin dolç delit!
El matí, de la nit sorruda es riu
pintant els núvols del llevant ombriu,
i la foscor espurnant surt de carrera,
borratxa, a la titànica rodera.
Jo ara vaig a la cel·la del bon frare
a contar-li el meu goig i a buscar empara.

ESCENA III

Cel·la de Fra Llorenç.

Entra Fra Llorenç, amb un cistell.

Fra Llorenç

Abans que el sol surti pel matí
i tan alegri el dia al monestir,
ajudaré a aquell que ho necessiti
perquè així la seva vida faciliti.
Tots aquí naixem i morim,
i mica en mica també envellim.
Al món hi convivim moltes persones
diferents, úniques i espero que bones.
Algunes estan dotades de genials virtuts,
tots en tenim alguna, i així som benvinguts.
Aquesta riquesa ens omple de valent
amb alegria, joia, i el cor latent.
Que malgrat de vegades les situacions
es tornin complicades i patim frustracions,
sabem arreglar-les i créixer,
així com tots fem al néixer.
Sempre és recomanable fer bondat,
així s'avança més fort i més cuidat.
Dins el calze d'aquesta flor
viu la metzina que porta al plor.
La seva olor ens desperta de sobte
i desmaiats deixa qui per menjar-se'l opta.
Es juga la vida o la mort,
aquell qui decideix temptar la sort;
i quan sembla que ja està deliberat,
la mort s'emporta aquell que ha badat.

Entra Romeu

Romeu

Bon dia, pare.

Fra Llorenç

Esperem que sigui així.
Qui em ve a veure tan d'hora aquí?
Aixecar-se ben aviat
és signe de bon assenyat.
La inquietud ens fa estar sempre alerta
per si alguna cosa resulta ser certa,
El cert és que avui encara
el jove és sensat i dona la cara.
Que et llevis tan d'hora m'assegura

Fra Llorenç

Abans que el sol empenyi l'ull roent
a alegrar el dia i eixugar el rellent,
haig d'omplir aquest cistell amb brins malignes
i amb el nèctar preciós de flors benignes.
La terra és mare i tomba a la natura,
on la matriu també és la sepultura,
i en neixen criatures molt diverses,
al seu pit alletades i disperses:
moltes tenen virtuts molt excel·lents,
cap no en té cap, i totes diferents.
Quina gràcia tan rica no hi ha al cor
d'herbes, plantes i pedres, en tresor:
que no viu a la terra res tan vil
que no li doni un bé, reial o humil,
ni res tan bo que, amb el seu ús girat,
no acabi fora via en malvestat:
la virtut mal guiada esdevé vici,
i el vici es torna digne amb bon judici.
Dins el calze d'aquesta flor petita
la metzina amb la medicina habita.
Flairada, vivifica els cinc sentits,
menjada, els deixa tots esmoreïts.
Reis tan contraris planten campament
en l'herba i l'home, el bo a prop del dolent;
i tan bon punt cap al pitjor es decanta,
el càncer de la mort s'endú la planta.

Romeu

Bon dia, pare.

Fra Llorenç

Bo, si Déu hi ajuda.
Quina veu matinera així em saluda?
Donar el bon dia tan aviat al llit
assenyala un cervell ple de neguit.
L'ànsia manté badat l'ull de l'ancià,
i on l'ànsia viu el son no hi pot estar,
però on el jove encara no ha estragat
ajeu el cos, hi regna el son daurat.
El teu matinejar, doncs, m'assegura

que tens algun neguit que t'atura,
i sigui el que sigui, aquesta nit,
Romeu, no et deus haver posat al llit.

Romeu

Això és cert, no he dormit gaire bé.

Fra Llorenç

Has tornat a estar amb Rosalia? Déu t'ajudi!

Romeu

Amb Rosalia, pare? És clar que no!
A ella ja l'he oblidada, i al seu dolor també.

Fra Llorenç

Així m'agrada. Doncs, on has estat?

Romeu

Ara mateix us ho explico.
Vaig entrar d'incògnit en una festa,
on la família que hi viu, la meva detesta.
Allà em vaig enamorar de la noia equivocada,
i ara només cerco pertot arreu alguna fada
que em pugui ajudar a resoldre l'enemistat
que a nosaltres ens ha convertit en pecat.

Fra Llorenç

Ves al gra, Romeu, que
això no sé ni com es deu.

Romeu

El cert és que amb Julieta ens hem trobat
i de tant amor no ens hem acomiadat,
sinó que ens hem jurat amor fidel
i esperem que gràcies a tu vesteixi el bel.
No sabem encara com, quan ni on
però així no ens podem menjar el món.
Per això et demanem agenollats
que si et plau ens donis per casats.

Fra Llorenç

Per Déu! Però què em dius?
No sé si aquests mots em són ofensius!
I què se n'ha fet de la pobra Rosalina?
Tan ràpid del teu cor n'és veïna?
Mira que darrere hi vas estar temps,
perquè al final només fos un passatemps.
Em sembla tot massa accelerat,

que et remou un neguit d'envergadura;
sigui el que sigui, és clar que aquesta nit
el meu Romeu no s'ha ficat al llit.

Romeu

Això és cert: un descans millor he tingut.

Fra Llorenç

Eres amb Rosalia? déu t'ajut!

Romeu

Amb Rosalia, pare? I tant que no!
Ja he oblidat aquest nom, i el seu dolor.

Fra Llorenç

Així m'agrada. Doncs, on has estat?

Romeu

Abans no ho repetiu, serà explicat.
He estat de festa amb els enemics meus,
on he estat malferit per un dels seus,
a qui també he ferit. I el tractament
el teniu entre el vostre parament.
Però no sento, pare, un odi inic,
ans us prego també per l'enemic.

Fra Llorenç

Parla clar i vés al gra, que confessió
confusa obté confusa absolució.

Romeu

Doncs us dic que he donat el cor complet
a la bonica filla Capulet.
I ella el seu ha volgut donar-me a mi:
tot ho hem tractat, menys el que us cal ordir
amb el sant matrimoni: on, com i quan
ens hem enamorat, més endavant
us ho diré; però ara em cal pregar
que sense dilació ens vulgueu casar.

Fra Llorenç

Per Sant Francesc, quin canvi tan sobtat!
Oblides Rosalina tan aviat?
Cert que l'amor pel qual un jove bull
no és pas al cor, que habita, sinó a l'ull.
Jesús, Maria, tanta aigua salina
que has vessat galta avall per Rosalina!
Quanta sal malgastada per servir

però potser és que és l'edat.
El cert és que per ella ja vas patir
i no és bo que per Julieta tornis a sofrir.
I no estic dient que això succeeixi
però més val que el dolor no l'envaeixi.
Ella no era una mala noia,
més aviat una gran joia.
Ara l'has deixat escapar per una altra
que potser ni tan sols el cor t'adorna.

Romeu

Però no em retreies sempre el seu amor?

Fra Llorenç

Et retreia els deliris, no l'amor.

Romeu

Volies que l'oblidés.

Fra Llorenç

No perquè fessis d'un amor oblidat
un simple i poc valorós record apartat.

Romeu

No em facis sentir més culpable
que la que estimo ara és considerable
per a mi.

Fra Llorenç

La meva pretensió no és fer-te mal
ni pel seu amor fer-te caure malalt.
Vine amb mi que faré això que em demanes
brindant una felicitat que espereu amb ganes.
Ara us vull unir en sant matrimoni
i que el cel l'enhorabona us doni.

Romeu

Doncs fem-ho de pressa, que és urgent.

Fra Llorenç

A poc a poc i siguem prudents.

Surten.

un amor que al final no vols tastar!
No ha evaporat els teus sospirs el sol
i encara puc sentir-te aquell udol.
Guaita, si aquí a la galta dus marcada
una llàgrima encara no rentada!
Si tu eres tu, i ben teus aquells dolors,
per Rosalina éreu tu i tristors.
I ara ja no? Recorda, doncs, la dita:
l'home inconstant la dona debilita.

Romeu

No em retrèieu sovint l'amor per ella?

Fra Llorenç

L'amor, no, la passió que l'esgavella.

Romeu

Volíeu que el colgués.

Fra Llorenç

No en un fossar
on deixar-ne un, i un altre fer-ne obrar.

Romeu

No em renyeu més, que la que estimo ara
torna amor per amor, santíssim pare,
i l'altra no.

Fra Llorenç

Veia que el teu amor llegia
de nord, bé que amb prou feines confegia.
Però vine, voluble, vine amb mi,
que per una raó et vull assistir:
aquesta unió podria ser feliç
si en amor la rancúnia convertís.

Romeu

Doncs som-hi, que la pressa ja em fa córrer.

Fra Llorenç

A poc a poc, que el que corre s'esmorra.

ESCENA IV

Un carrer.

(Entren Mercutio i Benvolio)

Mercutio

On està Romeu? On s'ha posat?
Va tornar a casa ahir a la nit?

Benvolio

A casa seva no,
m'ho ha dit un amic seu.

Mercutio

Ai Rosalia, el farà tornar boig tan de
fer-lo anar amunt i avall tot el dia!

Benvolio

Doncs sí, i es veu que Tibalt, aquell parent dels
Capulet, li ha enviat una carta a casa seva.

Mercutio

Segur que l'està provocant per buscar baralla.

Benvolio

Ben cert, i Romeu respondrà sense por.

Mercutio

Això ho pot fer qualsevol que sàpiga escriure.

Benvolio

No, home! Em refereixo a que ell mateix el desafiarà,
per demostrar-li que no li té cap mena de por.

Mercutio

Ai, pobre Romeu! Ja ha begut oli! Si és que sembla que tot
li surti malament! Està malalt d'amor per una dona que no
li correspon, i ara també amenaçat per un home que el
guanya en tot. Creus que així pot encarar-se a Tibalt?

Benvolio

I per què no? Qui és aquest Tibalt del que em parles?

Mercutio

On diable deu ser, aquest Romeu?
No ha tornat a casa, aquesta nit?

Benvolio

No pas a casa de son pare.
M'ho ha dit el seu criat.

Mercutio

Ah, aquesta Rosalia, aquesta mossa de cara pàl·lida i
cor de pedra el turmenta de tal manera que el farà
tornar boig!

Benvolio

Tibalt, el parent del vell Capulet, ha enviat una
carta a casa de son pare.

Mercutio

Un desafiament, m'hi jugo un peix.

Benvolio

Romeu hi respondrà.

Mercutio

Tothom que sàpiga de lletra pot respondre
una carta.

Benvolio

Vull dir que respondrà a l'autor de la carta,
per demostrar que és atrevit am l'atreviment.

Mercutio

Ai, pobre Romeu! Si ja és home mort: apunyalat pels
ulls negres d'una mossa blanca, ferit a l'orella per
una cançó d'amor, i amb el fitó del cor traspassat per
la fletxa del petit arquer cec. Voleu dir que aquest
home és per plantar cara a Tibalt?

Benvolio

I doncs, qui és aquest Tibalt?

Mercutio

Que qui és? Doncs un autèntic duelista, dels de veritat. És un home forçut, atrevit i que està sempre alerta. Si fos un antic cavaller, seria d'aquells que saben calcular perfectament el compàs, la distància i el ritme que cal per actuar ràpidament. Esperaria les pauses necessàries, i a la de tres travessaria el pit sense cap remordiment.

Benvolio

Com?

Mercutio

Doncs que és una veritable amenaça pel nostre amic. Ja cal que es prepari fort, sinó veurà les estrelles! En realitat és lamentable que ens haguem de sentir així per una persona que és igual que nosaltres, sols és que es posa una cuirassa i ja es pensa que anirà derrotant a tothom qui se li creui pel camí. De força el pot guanyar, però el nostre Romeu jugarà molt bé les seves cartes, i amb el cap més que mai.

(Entra Romeu)

Benvolio

Mira, aquí ve Romeu.

Mercutio

Sí, a veure que ens diu, perquè a mi em sembla que té moltes coses a explicar-nos. Hola Romeu, com vas? Ens la vas ben jugar ahir a la nit, eh?

Romeu

Bon dia a tots dos. Què va passat ahir?

Mercutio

Doncs que ens vas deixar allà palplantats durant hores. Estàvem esperant-te, que no ho recordes?

Mercutio

Més que el príncep dels Gats, ja t'ho dic jo. És el valent capità dels compliments: es bat igual que tu cantaries una solfa: porta el compàs, l'altura, el ritme; fa les seves pauses de corxera, una, dues, i a la tercera ja te l'enfonsa al pit. Un autèntic trinxador de botons de seda. Un duelista, un senyor duelista, un cavaller de primera classe, de la primera i la segona causa del duel. Ah, la immortal estocada, el punto reverso, l'hai!

Benvolio

El què?

Mercutio

La pesta s'emporti aquests ridículs fatxendes amanerats, aquests papissots del nou parlar de moda: "Jesús, un acer molt fi, un home mol alt, una puta molt bona!" ¿No és ben lamentable, senyor, que ens hàgim de veure afligits per aquests paparres estrafolàries, aquests llepafils de les modes, aquests pardonnez-moi, tan obsedits amb les noves formes que no es poden asseure als vells tamborets? Ah, els seus pobres ossets, els seus pobres ossets!

Benvolio

Aquí tenim Romeu.

Mercutio

Més espremut que una arengada seca! Oh, carn, oh, carn, com t'has peixificat! Ara el noi està pels versos que pixava Petrarca. Comparada amb la seva dama, Laura no era més que una cuinera (tot i que el seu amant la versificava millor); Dido, una deixada; Cleopatra, una gitana; Helena i Hero, un parell de bagasses; Tisbe, uns ulls blaus de bon oblidar. Senyor Romeu, bon jour. Et saludo a la francesa en honor d'aquestes calces a la francesa. Ahir a la nit també ens hi vas plantar.

Romeu

Bon dia a tots dos. On us vaig plantar?

Mercutio

Que també ens vas plantar a la francesa, home. Que no ho entens?

Romeu

Sí, sí. Perdoneu amics, no pretenia fer-vos esperar.
El fet és que havia d'arreglar uns assumptes importants.
En el cas d'ahir, podia saltar-me la cortesia.

Mercutio

I això és com dir que vas passar de nosaltres.

Romeu

Estàs insinuant que no us tinc en consideració?

Mercutio

Això és el que has interpretat tu, perquè jo no ho he dit pas.

Romeu

És que les teves explicacions són d'allò més fàcils de comprendre.

Mercutio

Home, es clar. No cal que us digui que aquí el cervell de tot sóc jo.

Romeu

No em facis riure! Voldràs dir que ho sóc jo, no?

Mercutio

No pas, Romeu.

Romeu

T'equivoques! Ja t'has vist mai, tros d'ase?

Mercutio

Ben dit! Ara vés a escampar aquest acudit per tot arreu, a veure si quan et cansis d'ell pots tornar a repetir-lo de nou i seguir rient com fins ara.

Romeu

Aquest és un sol acudit ben suat i sense ser massa salat.

Mercutio

Si us plau, vine, Benvolio, que se m'acaba l'enginy.

Romeu

Perdona, bon Mercutio, tenia una feina de compromís. En un cas com el meu, un pot engegar la cortesia.

Mercutio

Que és com dir que en un cas com el teu obliga a engegar l'anca.

Romeu

Vols dir fer reverències.

Mercutio

Aquest és el sentit reverent.

Romeu

Una explicació d'allò més cortesa.

Mercutio

És clar, jo sóc el cor de la cortesia.

Romeu

Vols dir la flor.

Mercutio

Justa la fusta.

Romeu

Tu la portes al cul i jo als peus!

Mercutio

Bon acudit. Ara segueix-me la broma fins que hagi gastat aquesta flor dels peus fins a la sola, i llavors li fas punta quan es quedi sola sense sola, si això et consola.

Romeu

Una broma per llançar a la cassola, cuinar-la amb salsa de rabassola, i menjar-se-la damunt de la consola.

Mercutio

Vine a ajudar, Benvolio, que jo ja acabo l'enginy.

Romeu

Doncs pensa, tros de suro!
Si no t'afanyes cantaré victòria aviat, eh!

Mercutio

I ara! Si no es tracta de córrer i dir, com fas tu, bajanades com un ruc. El millor és atacar en el moment precís amb la paraula més adequada. Res més. Què en penses del que et dic?

Romeu

Molt bé, sobretot al saber que ho ha dit un gamarús com tu.

Mercutio

Aquesta te la tornaré bandararra!

Romeu

No, ja veuràs com no, carallot!

Mercutio

Els teus acudits serviran per fer una salsa ben bona.

Romeu

Serà ideal, doncs, per donar una mica de gust a un pallús com tu.

Mercutio

De veritat, Romeu, que amb aquest talent arribaràs lluny.

Romeu

Sí, ja ho sé, tan lluny que et seré impossible d'empaitar.

Mercutio

O no, qui sap. Però bé, que ho veus? Així és com m'agrades. No és millor riure com estem fent ara, que patir per l'amor que et fa plorar? Ara t'identifico. Ets Romeu, el meu amic, aquell de tota la vida. Ets tu de cap a peus, honest, bromista, rialler...

Benvolio

Atura't, Mecutio, frena.

Romeu

Doncs clava-li el fuet i l'esperó, o cantaré victòria.

Mercutio

No, no, si es tracta de córrer com un ruc, jo em dono. Perquè tu tens més de ruc en un sol dels teus sentits que no pas jo en tots els meus cinc. Què et sembla aquesta rucada?

Romeu

Molt pròpia d'un ruc de cap feixuc.

Mercutio

T'has guanyat una guitza al cul.

Romeu

No, tros de ruc, no em facis la guitza.

Mercutio

El teu enginy és una salsa agredolça, una pasterada picant.

Romeu

Ideal, doncs, per un ruc sense suc ni bruc.

Mercutio

Vet aquí un enginy que s'estira i s'arronsa com una pell de cabrit, i tan aviat és gros com petit!

Romeu

Ara l'estiro perquè es faci gros, i ara l'arronso per posar aquest "gros" davant del ruc, i així em trobo davant d'un gros ruc.

Mercutio

Bé, no es millor això que gemegar per amor? Ara ets sociable, ara ets Romeu, ara ets el que ets, tant per educació com per naturalesa. Perquè aquest amor bavós és com un idiota que va amunt i avall amb la llengua a fora, maldant per ficar-la en un forat.

Benvolio

Atura, atura.

Mercutio

Què? Ara em fas callar?

Benvolio

Sí, perquè sinó t'embolicaries massa!

Mercutio

Doncs t'equivoques. Ara que ja havia arribat al fons de l'assumpte, no m'hauria aturat més amb coses que no m'interessen.

Romeu

Mireu el parell que s'acosta!

(Entren la Dida i Pere)

Sigueu educats, per favor.

Mercutio

Serà difícil amb persones com aquestes.

Dida

Pere!

Pere

Digues.

Dida

El meu ventall, si us plau.

Mercutio

Això, Pere, dóna-li el ventall, que així es taparà aquesta cara que té!

Dida

Bon dia, nois.

Mercutio

Bona tarda, senyora.

Dida

Tarda? Ja som a la tarda?

Mercutio

Sí, ni més ni menys. Si mires el meu rellotge ho podràs comprovar.

Dida

Ostres, i tant! Gràcies, qui ets tu?

Mercutio

Vols que aturi la història a contrapèl?

Benvolio

Abans no tingui una cua massa llarga.

Mercutio

T'equivoques. Ara l'hauria tallada curta, perquè ja arribava al fons de la cosa, i no tenia intenció de burxar-hi més estona.

Romeu

Bon aparell a la vista!

(Entren la Dida i Pere)

Una vela, una vela a l'horitzó!

Mercutio

Dues, dues! Unes faldilles i uns pantalons!

Dida

Pere!

Pere

Què hi ha?

Dida

El ventall, Pere.

Mercutio

Sí, Peret, tapa-li la cara, que la del ventall és més bonica.

Dida

Déu us doni un bon dia, senyors.

Mercutio

Déu us doni una bona tarda, bella senyora.

Dida

Ja som a la tarda?

Mercutio

Ja hi podeu pujar de peus. Perquè la porca maneta de l'esfera ja toca el carall del migdia.

Dida

Arri allà! Quina mena d'home sou, vós?

Romeu

Doncs una bona perla, dona. D'aquells gamarussos que fan el manta tot el dia.

Dida

Ui, doncs ja no em cal saber res més.
Per cert, sabeu on puc trobar Romeu?

Romeu

Jo us ho puc dir, ho sé del cert. La veritat és que us serà fàcil de trobar-lo, no s'ha d'anar gaire lluny. Sóc jo mateix.

Dida

Ah, si? Doncs que bé llavors!

Mercutio

Que bé? Però si només cal veure'!! Si aquesta situació li sembla bé, no vull pensar en tot el que pugui passar més endavant.

Dida

Bé, doncs si ets tu, t'haig de parlar sobre un tema molt important.

Benvolio

Ai mare! Deu voler-li parlar sobre Julieta.

Mercutio

I un rave! Ja n'hem tingut prou d'aquest tema!

Romeu

Què dius, Mercutio?

Mercutio

Doncs el que sents, Romeu. Ja estem cansats de que et vagis jugant la vida d'aquesta manera per aquesta noia. Com els teus pares ho sàpiguen ja saps que t'enviaran fora a estudiar, i per tant, tampoc ens veurem entre nosaltres.
(Murmura, entre dents, allò que el preocupa)
És igual, deixem el tema. Véns amb nosaltres a dinar?

Romeu

Un que Déu ha fet, bona dama, perquè s'esguerri a si mateix.

Dida

A fe que ho dieu bé: "perquè s'esguerri a si mateix". Senyors, ¿algú de vosaltres em pot dir on trobaria el jove Romeu?

Romeu

Ja us ho puc dir. Però el jove Romeu quan l'hàgiu trobat ja serà més vell que no pas quan el buscàveu: jo sóc el més jove d'aquest nom, a falta d'un de pitjor.

Dida

Dieu bé.

Mercutio

Com? El pitjor us sembla bé? Doncs, molt ben entès, sí, més bé del que us penseu.

Dida

Doncs si sou vós, us voldria fer una conferència.

Benvolio

El deu voler combinar a sopar.

Mercutio

Un conill! Un conill! Un conill! Alerta!

Romeu

Què has trobat?

Mercutio

No pas un conill de bosc, senyor, sinó el conill d'una conilla en una coca de quaresma, és a dir una cosa passada i que put a qualsevol cosa abans no arribi a l'hora de menjar-se-la.
(Canta, passejant entre ells:)
"Un vell conill potent, i un conillàs potent, és bona menja per quaresma. Però un conill pudent t'arronsa tant la dent que quan tens gana no en tens esma".
Romeu, véns a casa de ton pare? Nosaltres hi anem a dinar.

Romeu

Sí, ara us atrapo.

Mercutio

D'acord. Adéu-siau senyora.

(Surten Mercutio i Benvolio)

Dida

Ara que ja han marxat, digues Romeu.

Qui era aquell noi tan mal educat?

Romeu

Un molt bon amic, en realitat. Sap escoltar-me, ajudar-me i fer-me riure quan fa falta. Però, t'entenc, de vegades és massa brusc.

Dida

Doncs ho diré ben clar. Què s'ha pensat? Si torna a molestar-me amb qualsevol de les seves graciets, el faré baixar del carro ben ràpid. I, si cal, aniré a buscar algú perquè m'ajudi. Serà poca-solta! Si es pensa que pot burlar-se davant meu, ho porta clar.

(Girant-se cap a Pere)

I tu, què? Et quedaràs tota l'estona mirant com es riuen de mi, sense fer absolutament res?

Pere

Es que, si et sóc sincer, jo no he vist en cap moment que s'estigués rient de tu. Perquè, si ho hagués fet, jo hauria sortit el primer de tots a defensar-te, com faig sempre.

Dida

Em fa tanta ràbia sentir-me insultada, que no puc deixar-ho estar. Però bé, Romeu, perdona, seguim. Com t'he dit, Julieta m'ha demanat que et busqués, però el que t'havia de dir m'ho guardaré millor per mi. L'únic que et vull fer entendre és que ella és més jove que tu, així que tracta-la com Déu mana. I si només vols aprofitar-te'n, oblida-la ara mateix. Espero, es clar, que siguis un bon noi i que això no sigui així. Confio en tu, Romeu.

Romeu

Ara vinc.

Mercutio

Adéu-siau, vella senyora,

(cantant:) vella senyora, vella senyora...

Dida

Digueu, senyor, ¿qui era aquest marmanyer descarat de llengua tan bruta?

Romeu

Un cavaller, bona dida, tan amant d'escoltar-se, que enraona més en un minut del que ell està disposat a sentir en un mes.

Dida

Doncs si torna a dir-me res, l'arronsaré ben arronsat, per tibet que vagi. A ell i a vint carallots més que s'estarrufin com ell. I si jo no ho puc fer, ja trobaré prou qui ho faci. Bergant pollós! Jo no sóc pas una de les seves bordelleres, o de les seves patibulàries.

(Girant-se cap al criat Pere)

¿I tu t'has de quedar aquí com un estaquirot i consentir que qualsevol trinxeraire em tracti com li plagui?

Pere

Jo no he vist pas que ningú us hagi tractat com li plagués. Si no, us asseguro que m'hauria tret l'eina en un tres i no res. Jo desembeino tan de pressa com el qui més, si endevino l'ocasió d'una bona baralla, i tinc la llei al costat.

Dida

Déu meu, estic tan irritada que tota jo tremolo! Bergant pollós! Si us plau, senyor, escolteu-me un moment: com us deia, la meva jove senyora m'ha demanat de buscar-vos; el que m'ha demanat de dir-vos m'ho guardaré per mi. Però abans deixeu-me dir-vos que si l'únic que voleu és enganyar-la per passar-la per la pedra, com se sol dir, això seria una grossa porcada, com se sol dir, perquè la senyora és joveneta i, per tant, si jugués un doble joc, seria una cosa molt lletja de fer a una dama, i un comportament molt baix.

Romeu

Dida, no pateixis. Sé del cert el que sento per ella.
Et prometo que jo...

Dida

Això mateix li diré!
Ai! La faré tan feliç!

Romeu

Però què li diràs, si no em deixes ni acabar?

Dida

Res més que el que m'has dit.
Que simplement, l'estimes.

Romeu

De fet, millor que li diguis que s'inventi una excusa
perquè la deixin sortir aquesta tarda. Ens trobarem
a l'església per casar-nos. Si us plau, digues-li.

Dida

I ara, Romeu! Que no veus que això és de bojós?

Romeu

Et dic que no. Va, fes-ho, per favor.

Dida

Dius que aquesta tarda, no? Vinga, d'acord.

Romeu

I vine tu també, si pots. Mentre
nosaltres estiguem amb el frare,
vindrà un amic meu. Dóna-li la
direcció d'on estarà Julieta aquesta
nit. Així podrem tornar-nos a trobar
sense que ningú ens descobreixi.

Dida

Uf, ho intentaré! Espero que tot surti bé!
I ara escolta'm un moment.

Romeu

Digues, Dida.

Dida

Ja et fies d'aquest amic? Perquè, com ja sabràs,
els secrets només ho són mentre ningú obra la boca.

Romeu

Dida, encomana'm a la teva senyora i mestressa.
Et prometo que...

Dida

Ah, bon cor, podeu comptar que l'hi diré així mateix:
Senyor, Senyor, que n'estarà de contenta!

Romeu

Què li diràs, bona dida, si no m'escoltes?

Dida

Li diré, senyor, que vós prometeu; que, tal com ho
entenc jo, és un oferiment de cavaller.

Romeu

Digue-li que es prepari per anar a confessar-se
aquesta tarda. Fra Llorenç li prendrà la confessió
per casar-la. Té, això és pel teu servei.

Dida

I ara, senyor! Ni un cèntim.

Romeu

Vinga, et dic que ho agafis.

Dida

Aquesta tarda, doncs? Allí serà.

Romeu

I tu, sigues darrere l'abadia: abans d'una hora, el
meu criat vindrà a portar-te una escala de cordam
que m'ha de ser camí, en la nit secreta, fins al cim
de la cofa del meu goig. Adéu. Sigues lleial: t'ho
agrairé. I encomana'm de cor a la mestressa.

Dida

Déu us empari! Ara, senyor, escolteu-me.

Romeu

Què hi ha, estimada dida?

Dida

Ja és discret, el criat? Un seny entès diu que secret de
tres no val per res.

Romeu

Tranquil·la, ell és de fiar.

Dida

Doncs millor, perquè Julieta és molt dolça, i no li agradaria que passés res perillós.

Si es veu que hi ha un tal Paris que va darrera seu, però ella s'estimaria més veure un gripau abans que a ell. De vegades s'enfada amb mi perquè li dic que ell seria el marit perfecte, i es posa pàl·lida del fàstic.

No comencen amb la mateixa lletra Romeu i romaní?

Romeu

Sí, Dida, i què?

Dida

Doncs que ara recordo que ella ha fet frases pensant en tu i el romaní. T'encantaria escoltar-les!

Romeu

Oi tant! Dóna-li records de part meva.

Dida

Això faré.

(Surt Romeu)

Pere!

Pere

Digues.

Dida

Va, de pressa, endavant.

(Surten)

Romeu

Pots creure que és fiable com l'acer.

Dida

Bé, senyor: la meva mestressa és una dameta dolcíssima... Déu meu, quan era una petita xerrairona ... Oh, hi ha un noble a la ciutat, un tal Paris, que de bon grat entraria a l'abordatge, però el que és ella, angelet meu, s'estimaria més veure un gripau, un gripau de debò, abans que veure'l a ell. De vegades la faig enfadar i li dic que Paris és l'home que li convé, però uns asseguro que quan li dic això es torna blanca com el paper. ¿No comencen amb la mateixa lletra, Romeu i romaní?

Romeu

Ben cert, dida, per què?

Dida

Ah, burleta! Aquesta és la lletra del gos, la R de... no, ja sé que "radere" comença amb una altra lletra... doncs ella en fa unes setciències tan boniques, de vós i el romaní, que us farien goig de sentir.

Romeu

Encomana'm a ella.

Dida

Sí, mil vegades.

(Surt Romeu)

Pere!

Pere

Ja vinc!

Dida

Passa davant, i afanya't.

ESCENA V

Jardí dels Capulet.

(Entra Julieta)

Julieta

Eren les nou quan he enviat la Dida a veure el frare,
i m'ha promès que tornaria al cap de mitja hora.
Potser no el troba o és que va coixa i triga més.
Ai si els meus pensaments d'amor volessin deu
cops més ràpids que el llamp o la llum del sol,
apartant qualsevol ombra que se'ls posés per davant!
D'aquí que els missatgers de l'amor n'estirin el carro
i que el famós Cupido tingui ales per volar.
Ara el sol està a punt d'amagar-se, però ella
segueix sense tornar. Entre les nou i les dotze
hi van tres hores llargues, i el fet és que no torna.
Si ella fos més jove i sabés el que és estimar,
hi hauria anat tant de pressa com el vent.
Les meves paraules l'haurien fet arribar a Romeu,
i així, les seves, de volta fins on sóc jo.
És que aquests vells semblen uns morts vivents:
són lents, encarcerats i pesants com el plom.
(Entren la Dida i Pere)
Per fi, ja és aquí! Portes bones notícies, Didona?
Que l'has pogut veure? Fes fora aquest criat.

Dida

Pere, espera't a l'entrada.

(Surt Pere)

Julieta

Què passa Dida? Per què estàs trista?
Si portes males notícies, diguem-les amb alegria,
i si són bones, no les espatllis amb aquesta
cara que em portes de pomes agres.

Dida

Julieta, estic cansadíssima, deixa'm respirar!
Uf, els meus ossos! Quina caminada!

Julieta

Et donaria els meus ossos per tal de que
m'expliquessis el que saps! Va, dida, parla!

Dida

Ai, espera't un moment, quina pressa! Pots esperar-te?
Que no veus que no puc més i em falta l'alè?

Julieta

Eren les nou quan he enviat la dida,
i ha promès de tornar al cap de mitja hora.
potser no el troba. Però no: és que és coixa!
Si els pensaments fossin correus d'amor,
deu cops més ràpids que la llum del sol
empenyent la foscor enllà dels turons!
Per això els coloms són corsers d'Amor,
i per això Cupido vola amb ales.
Ara el sol ja ha pujat al cim més alt
de la jornada, i entre nou i dotze
hi ha tres hores, i encara no ha tornat.
Si ella tingués amors i sang de jove,
seria més rabent que una pilota:
la veu l'enviaria al meu amor
i ell me la tornaria.
Però aquests vells semblen uns morts vivents:
encarcerats, feixucs com plom, i lents.
(Entren la Dida i Pere)
Ja ve! Hi ha res de nou, didona meva?
L'has pogut veure? Engega aquest criat.

Dida

Pere, espera't a fora.

Julieta

Bona dida... Déu meu, per què estàs trista?
Si dus tristeses, digue-les amb joia;
si dus joies, n'esguerres la tonada
cantant-les amb aquestes pomes agres.

Dida

Ai, deixa'm reposar, que no puc més.
Uf, els meus ossos! Quina caminada!

Julieta

Jo et daria els meus ossos, si tu em daves
les teves noves. Parla, dida, parla!

Dida

Quina pressa, Jesús! Pots esperar?
Que no ho saps veure que estic sense alè?

Julieta

Però com pot ser que et falti l'alè,
si només dient-me això ja n'utilitzes?
Les excuses que estàs posant pel retard
són més llargues que el que vull sentir i no em vols dir.
Va, respon: són bones o dolentes les noves?
Diguem-ho i et deixo saltar-te els detalls.
Au vinga, digues, són bones o no?

Dida

Doncs la veritat és que has triat com una ximpleta!
Està clar que no saps escollir un bon home. Romeu?
No, aquest no! Encara que tingui una cara que els altres
no tenen, i unes cames robustes, millors que ningú.
I tot i que tingui unes mans, uns peus, i un cos insuperables,
ell no, dona! Tampoc no és pas cap exemple de gentilesa,
però veus, en aquest cas sí que és un bon noi. Tu segueix
teu camí i sigues bona noia. Què, ja heu dinat a casa?

Julieta

No! I, a més, tot el que m'has dit ja ho sabia.
Però què diu del casament? Què en pensa?

Dida

Renoï quin mal de cap! El tinc com un bombo!
Tinc la sensació de que m'està a punt d'explotar!
I l'esquena... Déu meu l'esquena!
La culpa és teva per haver-me fet anar amunt i
avall tota l'estona, sense cap descans!

Julieta

Em sap greu, Dida, que no et trobis bé.
Però, què diu el meu amor?

Dida

Romeu, un cavaller virtuós, honrat, sensat,
galant, gentil i ben plantat, m'ha dit que...
On és la teva mare?

Julieta

La mare? Doncs a dins!
On hauria de ser? Es que fas unes preguntes!
"Romeu, un cavaller virtuós, m'ha dit que...
on és la teva mare?"

Julieta

¿Com, sense alè, si et queda prou alè
per dir-me que no et queda gens d'alè?
Les excuses que em dones pel retard
són més llargues que allò que així m'excuses.
Respon: són bones noves, o dolentes?
Digue-m'ho, i t'allibero dels detalls.
Digue-m'ho ja: són bones o no ho són?

Dida

Doncs bé, t'haig de dir que has fet una tria
ben beneïta. No saps triar home. Romeu?
No, i ara! Encara que tingui una cara com cap
altre, i unes cames millors que ningú, i que
les mans, i els peus, i la figura –tot i que no
val la pena parlar-ne– siguin incomparables.
No és pas flor de la cortesia, però t'asseguro
que és dolç com un xai. Fes el teu camí, noia,
i sigues bona minyona. Què, ja heu dinat, a
casa?

Julieta

No. Però tot això jo ja ho sabia.
Què diu del casament? Què te n'ha dit?

Dida

Déu meu, quin mal de cap!
Sembla que m'hagi d'esclatar a bocins.
I aquest costat d'esquena... ai, ai, l'esquena!
No tens cor, d'enviar-me amunt i avall
a buscar-me la mort d'un cantó a l'altre.

Julieta

Em sap molt greu que et trobis malament.
Dolça dida, què diu el meu amor?

Dida

El teu amor, com un cavaller honest,
i cortès, i gentil, i ben plantat,
i, creu-me, virtuós, diu... on és la mare?

Julieta

Que on és la mare? Doncs a dins, deu ser.
On vols que sigui? Ves quines respostes!
"El teu amor, com cavaller honest, diu:
on és la mare?"

Dida

Ai, Julieta! Quina impaciència! Ja n'hi ha prou!
Així és com em dones les gràcies pel que he fet per tu?
Un altre dia portaràs els missatges tu mateixa!
Començo a estar farta d'aquesta actitud!

Julieta

Au va, Dida, que no n'hi ha per tant! Què t'ha dit Romeu?

Dida

Avui tens permís per anar-te a confessar?

Julieta

Sí, ja el tinc.

Dida

Va, doncs, corre i vés veure a Fra Llorenç.
Allà t'espera un marit per convertir-te en esposa.
Ara sí que t'has posat ben vermella!
Amb qualsevol notícia sobre el tema ja canvies.
Corre cap a l'església, que jo mentrestant
buscaré una escala perquè Romeu pugui
parlar amb tu aquesta nit.
Sóc jo qui està suant perquè tot surti bé,
però aquesta nit seràs tu qui haurà de vigilar.
Vinga, cap al convent, Julieta! Jo vaig a dinar.

Julieta

Me'n vaig de pressa! Adéu, Dida!

(Surten)

Dida

Mare de Déu santa!
Quina impaciència! Afluixa, atura el carro.
Aquest és el teu bàlsam pels meus ossos?
Un altre dia porta't tu els missatges.

Julieta

No n'hi ha per tant! Au, va, què diu Romeu?

Dida

Tens permís per anar-te a confessar?

Julieta

Sí, ja el tinc.

Dida

Doncs ja pots córrer a veure Fra Llorenç.
Allà hi haurà un marit per fer-te esposa.
Per fi et torna la sang a les galtones!
Les noves te les pinten d'escarlata.
Corre a l'església; jo haig d'anar a buscar
una escala, per on el teu amor
grimparà aquesta nit fins al teu niu.
Jo em faig un escarràs pel teu delit,
però el feix serà teu aquesta nit.
Ara vaig a dinar. Corre al convent.

Julieta

Corro al meu goig! Adéu, dida clement.

ESCENA VI

Cel·la de Fra Llorenç.

(Entren Fra Llorenç i Romeu)

Fra Llorenç

Que el cel ens somrigui al vostre casament,
i que després no ens ho faci pagar!

Romeu

Amén, amén! Però per més penes que puguin venir,
res no puc comparar amb l'alegria que em suposa tenir
un moment per veure Julieta i estar amb ella.
Vostè només cal que ens uneixi en sant matrimoni
i a partir d'aquí que la mort faci el que vulgui amb nosaltres:
jo ja n'hauré tingut prou amb poder dir que és meva.

Fra Llorenç

Aquells que estimen quan no ho haurien
de fer acaben pitjor del que estaven.
El plaer és com la mel, el seu gust és excel·lent
però el podem arribar a odiar per ser massa deliciós.
Et donaré un consell: estima amb prudència, ja que
és aquest amor el que et durarà per sempre.
(Entra Julieta)
Mira, Julieta ja és aquí. I ja pot ser ben
jove, que ella té del tot clar el que vol.
Els enamorats ja poden comentar això o allò,
que de tant maca que és sap com són els altres,
i no té cap dubte de que ha d'actuar amb cautela.

Julieta

Bona tarda, confessor.

Fra Llorenç

Bona tarda. Romeu et donarà les gràcies per tots dos.

Julieta

I jo a ell, pare.

Romeu

Julieta, si les ganes que tinc de casar-me amb tu,
són les mateixes que sents tu per mi, no ens ho
pensem més. Siguem feliços i fem allò que volem
i que hem vingut a fer. Espero que m'estimis
com faig jo, i que la vida que ens espera sigui
millor que la que hem viscut fins ara.

Julieta

El que tu i jo sentim, li sobren les paraules.
Apreciem aquest moment i fem-lo nostre.

Fra Llorenç

Que el cel somrigui al nostre sagrament
i després no ens el cobri amb afliccions!

Romeu

Amén, amén! Però per mals que vinguin,
no podran extingir tota la joia
de poder-la mirar un minut tan sols.
Vós uniu-nos les mans amb mots sagrats,
i que l'àvida mort faci el que vulgui:
jo ja en tinc prou de poder dir-li "meva".

Fra Llorenç

Delits violents tenen finals violents
i moren pel triomf, com foc i pólvora,
que es fonen en el bes. La mel més dolça
es fa odiar per massa deliciosa,
i el seu sabor allunya fins la gana.
Si vols que et duri, estima prudentment:
qui massa corre arriba com el lent.
(Entra Julieta)
Ja ve la dama. Ai, plantes tan lleugeres
no podran gastar mai la dura pedra:
un amant pot muntar una teranyina
de les que emplen l'aire de l'estiu,
i no caure; tan lleu és el seu goig.

Julieta

Bona tarda tingueu, bon confessor.

Fra Llorenç

Romeu t'ho agrairà en nom de tots dos.

Julieta

Si no n'hi torno, és massa agraïment.

Romeu

Julieta, si la copa el teu goig
és plena com la meva, i més que jo
la saps descriure, endolceix aquest aire
amb l'alè, i amb la llengua musical
desplega la ventura imaginada
que un i altre rebem de talencontre.

Julieta

El seny més ric de solta que de mots
estima la substància, no els adorns.

Només els pobres compten la seva riquesa,
i el meu amor cap a tu ha crescut tant,
que ja no en puc comptar ni la meitat.

Fra Llorenç

Doncs veniu, i així acabarem aviat.
Amb el vostre permís, no us vull deixar sols
fins que l'Església no us converteixi en un de sol.

(Surten)

Només els pobres compten els seus béns,
i el meu amor ha crescut tant i tant
que ja no en puc comptar ni la meitat.

Fra Llorenç

Veniu, veniu amb mi, que en farem via.
No vull deixar-vos sols en aquest punt
fins que l'Església us faci a tots dos un.